

ต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรม

ผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

A Management Efficiency Prototype of Electrical and

Electronics Parts Industries in Thailand

สมบูรณ์ คงทองวัฒนา* และยุวัฒน์ วุฒิเมธี

สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสยาม

ถนนเพชรเกษม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160

วันชัย ไพจิตรोजना

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

Somboon Kongtongvattana* and Yuwat Vuthimedhi

Program in Management, Siam University,

Petkasem Road, Phasicharoen, Bangkok, Thailand 10160

Wanchai Pijitrojana

Department of Electrical and Computer Engineering, Faculty of Engineering,

Thammasat University, Rangsit Centre, Khlong Nueng, Khlong Luang, Pathum Thani 12120

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ในเชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญขององค์กรเอกชนจำนวน 10 ท่าน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น 12 ท่าน ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งก็คือผู้บริหารสูงสุดในองค์กรนั้น ๆ ใช้วิธีการสุ่มเลือกองค์กรแบบเจาะจง และใช้การศึกษาเชิงปริมาณเพื่อต่อยอดและเสริมความถูกต้องเที่ยงตรงของการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงปริมาณได้จาก ผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าแผนก และพนักงานในองค์กรเอกชนที่ได้เข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรนั้น ๆ จำนวนองค์กรละ 12 คน รวม 10 องค์กร เป็นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ประกอบการสัมภาษณ์ในเชิงลึก และในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม การเก็บข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2557 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เหตุผลตามหลักตรรกะเพื่อใช้ในการ

วิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรค วัตถุประสงค์ของการศึกษาด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสร้างข้อสรุปทั่วไป สถิติที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า one-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการเกิดจากการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างยิ่งยวดและรวดเร็ว มีการแข่งขันอย่างรุนแรง ความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น การขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ และเสถียรภาพทางการเมืองที่มีความขัดแย้งอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ให้เกิดประสิทธิภาพมาจากบทบาทของผู้บริหารหรือภาวะผู้นำองค์กร ซึ่งควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพการนำทีม สามารถสร้างศรัทธาแรงจูงใจให้เกิดการปฏิบัติ โดยที่ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการความรู้ในองค์กร การรักษาแสวงหาหุ้นส่วนทางธุรกิจ และการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นผลมาจากผู้บริหารหรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันและสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถูกต้อง ซึ่งผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าบุคลากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และสอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ; การบริหารจัดการ; อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The purpose of this research is to study the current situations in term of treat and weakness, the factors that effect to the organization management efficiency of electrical and electronics industries in Thailand. The qualitative method was used in this research with in-depth interview of 10 key informants from top executive management officers of private organizations with well know and good governance organizations in the electronics and electrical industries with operation in Thailand and 2 key informants from top executive management officers of government organizations that direct responsible with Thai electronics and electrical industries. The 12 key informants for qualitative method were selected from purposive sampling technique along with 120 samples of the quantitative method. The 120 samples were selected from 12 heads of departments, sections and staffs of each private organization that was selected to be key informants. The interviews and data collections of the research were performed from July, 2013 to March, 2014. The data analysis of the situation was analyzed by logical reasoning and the analysis of the purposes was analyzed by content analysis and conclusion. The statistical results of quantitative method were calculated using percentage, average, standard derivation, t-test and one-way ANOVA analysis. Based on the result of this research, the treat and weakness were the

fast changeable in technology and innovation, aggressive competition, increasing customer demand, lacking of skill labors and political conflict. The factor effected management efficiency was the leadership of the top executive who should have visions and abilities to role of team leading, motivation, knowledge management, maintaining shared holder and corporate social response. Therefore, the top executives who have the up to date technology trend and keen to understand the future changes shall result in the high management efficiency prototype of electrical and electronics industries in Thailand.

Keywords: efficiency; management; electronics and electrical parts industries

1. บทนำ

อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่มีมูลค่าการส่งออกสูง ทั้งยังก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคและมหัพภาค รวมทั้งการพัฒนากระบวนการผลิตและเทคโนโลยี มีการจ้างงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งเห็นได้จากมูลค่าการส่งออกของผลิตภัณฑ์และชิ้นส่วน

เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในปี พ.ศ. 2555 มีมูลค่า 1.70 ล้านล้านบาท มีสถานประกอบการในอุตสาหกรรมจำนวน 2,304 ราย จำนวนแรงงานโดยรวมมีจำนวน 592,956 คน กลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ (potential industry) โดยมีมูลค่าการส่งออกเป็นอันดับแรกของไทยและมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 [1,2]

ปี	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
IMD Ranking	18	21	30	30	33	31	30	26	25	29	33	27	26	26	27	30	
เหตุการณ์	2 กรกฎาคม 2540 การลอยตัวของค่าเงินบาทและเหตุการณ์ต้มยำกุ้งในเอเชียที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเอเชีย		เหตุการณ์ ซัมมิ์ ค.ศ.2000-ธุรกิจด้านไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เซลล์ตัว		11 กันยายน 2544 การก่อวินาศกรรมทางอากาศที่อเมริกา และอเมริกาบุกอัฟกานิสถาน		19 มีนาคม 2546 อเมริกาบุกอิรัก		1 มกราคม 2548 ระบบโควต้าสิ่งทอยกเลิกตามข้อตกลง WTO		ค่าเงินบาท แข็งค่าขึ้นอย่างค่อนเนื่อง	ภาวะราคาน้ำมันผันผวนและเศรษฐกิจอเมริกา เซลล์ตัว	เศรษฐกิจชะลอตัว ส่งผลให้การส่งออกของไทยหดตัวอย่างรุนแรง	วิกฤติเศรษฐกิจในประเทศกรีซ ส่งผลกระทบต่อประเทศในยุโรป และทั่วโลกและปัญหาหาอุปถัมภ์ของไทยช่วง ค.ศ.-5.ค. 2554 ส่งผลทำให้การส่งออกของไทยชะลอตัวลง			

(ข้อมูลจากสถาบันการจัดอันดับนานาชาติ IMD 2556)

ในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศมาเลเซีย มีอัตราการขยายตัวที่ลดลงเหมือนกับประเทศไทย ขณะเดียวกันยังพบว่าขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยลดลงจาก

อันดับที่ 26 ในปี พ.ศ. 2553 เป็นอันดับที่ 27 ในปี พ.ศ. 2554 และเป็นอันดับที่ 30 ในปี พ.ศ. 2555 ในขณะที่เดียวกันขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศมาเลเซียก็มีแนวโน้มที่ลดลงเช่นกัน แต่ยังมีอันดับที่ดีกว่าประเทศไทยมากกว่าคือจากอันดับที่ 10

ในปี พ.ศ. 2553 เป็นอันดับที่ 16 ในปี พ.ศ. 2554 และเป็นอันดับที่ 14 ในปี พ.ศ. 2555 ถ้าพิจารณาเฉพาะส่วนของในประเทศไทยจากตารางจัดลำดับข้างล่าง ก็จะพบว่าขีดความสามารถในการแข่งขันมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา

ถึงแม้ว่าในบางปีจะดูเหมือนว่าประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีระดับที่ดีขึ้นแต่ก็เป็นไปในลักษณะที่มีเสถียรภาพที่ไม่ค่อยดีนัก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยเพื่อเสริมสร้างขีดความได้เปรียบในการแข่งขันของอุตสาหกรรมนี้ของประเทศ ก่อนการเกิดเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community, AEC) อันจะเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อมเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อที่จะสร้างและเพิ่มขีดความได้เปรียบในการแข่งขันให้มากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต เพื่ออุตสาหกรรมนี้จะยังคงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานให้กับการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในระดับสูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นวงกว้าง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันมีสาเหตุจากปัจจัย ได้แก่ (1) การจะเกิดขึ้นของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2) ระบบบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และ (3) ความสามารถด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้วยโครงสร้างของอุตสาหกรรมปัจจุบันที่เป็นเครือข่ายการผลิตที่มีลักษณะเป็นห่วงโซ่คุณค่า (value chain) มีความต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ที่มีตั้งแต่การออกแบบ การผลิต การประกอบ จนถึงการตลาดและการบริการหลังการขาย

ก่อให้เกิดองค์การข้ามชาติหรือบริษัทข้ามชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายการลงทุนทั้งด้านการผลิตและบริการเพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ไปยังส่วนต่าง ๆ โดยมุ่งไปที่ต้นทุนรวมที่ต่ำที่สุดเพื่อสร้างอำนาจในการแข่งขัน ซึ่งทิศทางการขับเคลื่อนองค์การด้วยประสิทธิภาพและความเป็นเลิศนั้น หลายประเทศได้ให้ความสำคัญและมีแนวทางที่ชัดเจนในการสร้างบรรทัดฐานความเป็นเลิศขององค์การอย่างชัดเจน อาทิ จากการศึกษาค้นคว้าจาก Business Excellence (BE) Framework (<http://www.spring.gov.sg>) ของประเทศสิงคโปร์ พบว่าในประเทศที่ประสบความสำเร็จทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันในลำดับสูง จะมีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานของตนเองขึ้นและใช้ปฏิบัติเพื่อจัดลำดับขีดความสามารถขององค์การภายในประเทศ ทำให้เกิดการแข่งขันและเกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การของตนเองอยู่ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการมุ่งศึกษาต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จึงมีความจำเป็น สำคัญและมีประโยชน์ในทางวิชาการและการนำความรู้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการไปประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในลำดับต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขในการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

2.3 เพื่อศึกษาและจัดทำต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

3. วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) สนับสนุนข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาเอกสาร (documentary) ดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ และบทความ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษาในการบริหารจัดการให้ได้ตามหลักมาตรฐานตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการได้ยึดตามหลักการบริหารจัดการธุรกิจเพื่อความเป็นเลิศของ Business Excellence Framework หรือ Singapore Quality Award (2013) [3] ซึ่งประกอบด้วย มิติด้านภาวะผู้นำ มิติด้านการจัดการความรู้ มิติด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านหุ้นส่วนทางธุรกิจ และมิติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และวิธีการแจกแบบสอบถาม (questionnaire) ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสามารถตอบคำถามการวิจัยต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงสุดในบริษัทเอกชนและในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้กำหนดเลือกกลุ่มบริษัทผู้ผลิต

ชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยจากกลุ่มบริษัทที่มีมูลค่าการผลิตและการส่งออกมากที่สุด พร้อมทั้งบริษัทที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่า หรือบริษัทที่ได้รับรางวัลนวัตกรรมแห่งชาติ และทุกบริษัทต้องเป็นสมาชิกของสถาบันสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 10 บริษัท และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 องค์กร รวมเป็น 12 องค์กร (อ้างอิงจาก [1]) โดยใช้วิธีการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 12 คน จากผู้บริหารระดับสูงสุดในบริษัทเอกชนและในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากบริษัทเอกชนที่ได้เลือกเป็นองค์กรในการจัดเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ 10 องค์กร โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายจำนวน 4 ฝ่าย ฝ่ายละ 1 คน หัวหน้าแผนก จำนวน 4 แผนก แผนกละ 1 คน และพนักงานฝ่ายผลิตของแต่ละบริษัท บริษัทละ 4 คน รวมเป็นจำนวน 12 คน ในแต่ละบริษัท จำนวน 10 บริษัท รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบปลายปิด (closed end question) และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้อยู่ตราการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.836 ซึ่งยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 12 คน ตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ สำหรับการแจก

แบบสอบถามผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทที่จะทำการสัมภาษณ์ล่วงหน้า และขอความร่วมมือจากบริษัท ขอเก็บแบบสอบถามในวันที่เข้าไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของบริษัทนั้น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เหตุผลตามหลักตรรกะ (logical reasoning) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางศึกษาตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการศึกษาด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสร้างข้อสรุปทั่วไป (conceptual) เกี่ยวกับต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า one-way ANOVA เพื่อใช้ในการสนับสนุนและต่อยอดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4. ผลการวิจัยและวิจารณ์

4.1 สภาพปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย พบว่าสภาพปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างยิ่งยวดรวดเร็ว มีการแข่งขันอย่างต่อเนื่องรุนแรง พร้อมทั้งความต้องการของผู้บริโภคมีหลากหลายและต้องการฟังก์ชันดีไซน์ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทำให้บริษัทต่าง ๆ จำเป็นต้องพัฒนาประสิทธิภาพประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์ให้ตรงต่อความต้องการของตลาด แต่กีดำเนินการได้ยากเพราะองค์กรประสบปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์/แรงงานที่มีฝีมือ ทำให้องค์กรต้องมุ่งพัฒนาแสวงหาการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นผลอันเนื่องจาก

บุคลากรขาดศักยภาพและความรู้ความเชี่ยวชาญในลักษณะงานด้านชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์โดยตรง อีกหลักสูตรในสถาบันการศึกษาไม่มีหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาฝีมือแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรเสียต้นทุนเวลาในการพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถของแรงงานและนอกจากนี้แล้วสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ยังส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น นโยบายค่าแรง นโยบายพลังงาน โครงสร้างทางภาษี ความขัดแย้งทางการเมือง มีผลทำให้อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเท่าที่ควรและยังไม่มียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์อย่างชัดเจน พร้อมทั้งความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศไทยเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการแข่งขันและการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

จากการสัมภาษณ์พบว่าการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ควรมุ่งเน้นส่งเสริมในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและผลิตภัณฑ์มีนวัตกรรมที่ทันสมัยมีความหลากหลาย ทั้งนี้องค์กรต้องมุ่งพัฒนาและแสวงหาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพของการผลิต/ความเชี่ยวชาญในฝีมือแรงงานมีศักยภาพและขีดความสามารถในการนำนโยบาย แผนงานและกลยุทธ์ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ซึ่งการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผู้นำต้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร แรงงานให้มีศักยภาพความสามารถในการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้การแสวงหาปัจจัยในการผลิตเช่นวัตถุดิบ เทคโนโลยีที่ดีมี

คุณภาพตรงตามความต้องการในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สามารถลดต้นทุนให้องค์กรได้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่องค์กรควรมุ่งแสวงหารักษาผู้จัดหาวัตถุดิบและผู้รับจ้างผลิตที่ดีที่สุดสามารถตอบสนองความต้องการขององค์กร ทั้งนี้เพราะผู้จัดหาวัตถุดิบและผู้รับจ้างผลิตเป็นส่วนสำคัญของในการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานให้กับองค์กรได้ ทั้งนี้ปัจจัยด้านอื่น ๆ ก็ต้องมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องเหมาะสมกันอีกด้วย ตั้งแต่ปัจจัยด้านการวางแผนกระบวนการผลิตอย่างเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการทำงาน โดยที่ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนกำลังการผลิต ซึ่งถ้ามีการบริหารจัดการปัจจัยดังกล่าวให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องซึ่งกันและกันก็สามารถทำให้องค์กรมีความประหยัดและเป็นการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายขององค์กรได้

4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จากการสัมภาษณ์พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพที่สำคัญ คือ ผู้บริหารองค์กรต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำ เช่น มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ เป็นผู้นำทีม-นำองค์กรได้ เนื่องจากอำนาจการตัดสินใจ วิสัยทัศน์ส่งผลต่อการปฏิบัติงานทั้งทางตรงและทางอ้อมขององค์กร ทั้งนี้ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาและขับเคลื่อนปัจจัยการบริหารจัดการต่าง ๆ ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายและแผนงานต่าง ๆ บุคลากร การเงิน ปัจจัยการผลิต การติดตามประเมินผลองค์กร การพัฒนาองค์กร โดยผู้นำหรือผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำทีม สร้าง

ศรัทธาสรางแรงจูงใจให้บุคลากรในองค์กรสามารถนำกลยุทธ์แผนงานไปปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กรและความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้นภาวะผู้นำจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับแรกในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการขับเคลื่อนให้การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ หุ่นส่วนทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการมีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เห็นว่าด้านภาวะผู้นำมีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในองค์กรมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 3.61$) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 3.57$) และด้านหุ่นส่วนทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ต่อการบริหารจัดการดังกล่าวนี้มีค่าระดับความคิดเห็นในระดับสูงมาก ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในมิติต่าง ๆ ของปัจจัยที่สำคัญในการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์สามารถพิจารณาสรุปดังรูปที่ 1 และมีรายละเอียดในแต่ละมิติดังต่อไปนี้

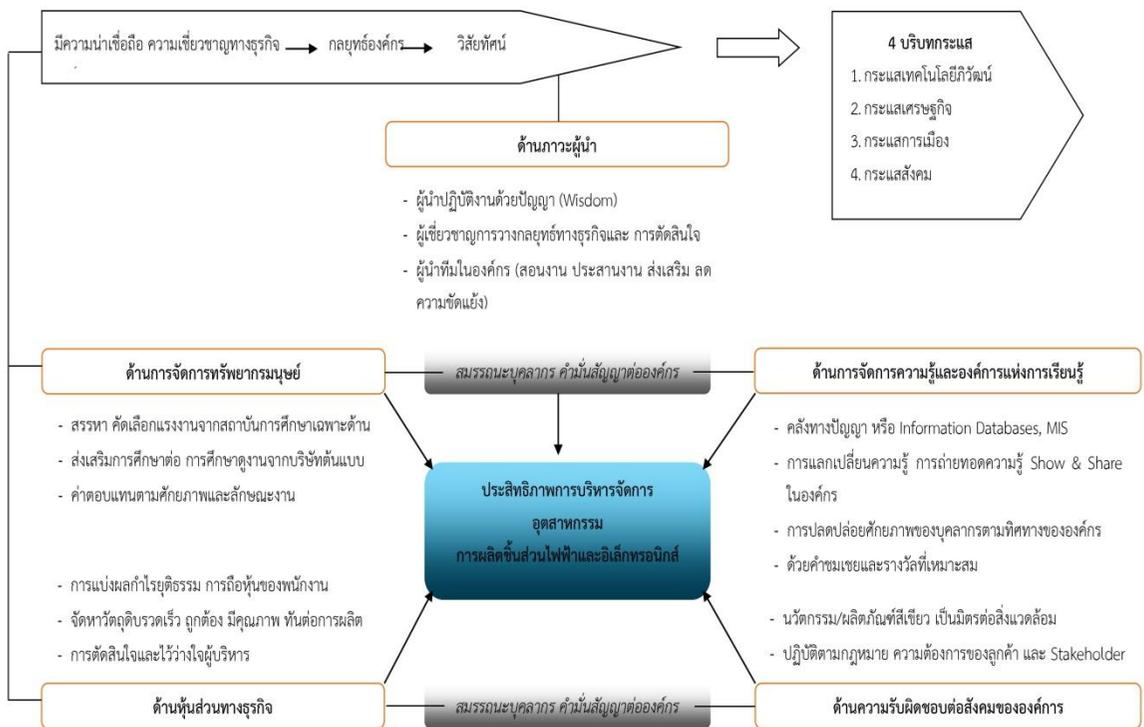
มิติด้านภาวะผู้นำพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณลักษณะร่วมของภาวะผู้นำที่สำคัญ ได้แก่ บุคลิกลักษณะ หรือทักษะที่สำคัญ เช่น นักบริหารที่ดี การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ คิดอย่างสร้างสรรค์ สามารถส่งเสริมสร้างศรัทธาสราง

แรงจูงใจต่อบุคลากรให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้งสามารถประสานความร่วมมือกับผู้อื่นได้ทำให้เกิดความเชื่อถือและความเชื่อมั่นในองค์กรซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล

ในการบริหารจัดการต่อองค์กรนอกจากนี้บทบาทของผู้บริหารยังมีผลต่อการขับเคลื่อนปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรต่อการปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมโดยภาพรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D.	ค่าระดับ
ด้านภาวะผู้นำ	4.43	0.271	มากที่สุด
ด้านการจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้	3.83	0.341	มาก
ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์	3.61	0.336	มาก
ด้านหุ้นส่วนทางธุรกิจ	3.47	0.357	มาก
ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร	3.57	0.491	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.78	0.214	มาก

รูปที่ 1 ต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

มิติด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าการสรรหา คัดเลือกและพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากบุคลากรเป็นกลไกที่สำคัญในการนำกลยุทธ์แผนงานไปสู่การปฏิบัติ ความรู้ความสามารถและความถนัดของบุคลากรต้องเหมาะสมกับตำแหน่งงานซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (put the right man into the right job) องค์กรมุ่งเน้นการพัฒนาฝีมือแรงงานสร้างศักยภาพของบุคลากรทั้งด้านวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ทักษะฝีมือแรงงาน การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้บุคลากรมีความพร้อมสอดคล้องกับการแข่งขันที่เกิดขึ้นนอกจากนี้องค์กรมุ่งตอบสนองความต้องการของบุคลากรทั้งในด้านค่าตอบแทนสวัสดิการ และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มิติด้านการจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าองค์กรต้องมุ่งส่งเสริมให้บุคลากรเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การพูดคุย การมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันเป็นกระบวนการจัดการความรู้และการเรียนรู้ในองค์กรที่ดีที่สุด ทั้งนี้องค์กรต้องมีระบบสารสนเทศ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการไว้สนับสนุนบุคลากรในการแสวงหาความรู้ ศึกษาข้อมูลพร้อมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรมีแรงบันดาลใจและเกิดกำลังแรงใจในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

มิติด้านหุ้นส่วนทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าหุ้นส่วนทางธุรกิจตั้งแต่ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ผู้จัดหาวัตถุดิบหรือผู้จัดจำหน่าย และคู่แข่งทางการค้ามีความสำคัญต่อการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจได้ตามเป้าหมาย ดังนั้นหุ้นส่วนทางธุรกิจควรได้รับความคุ้มครองผลประโยชน์ของแต่ละส่วนอย่าง

เป็นธรรมและมีความสัมพันธ์ในลักษณะ win-win กับทุกส่วนจากองค์กรเพื่อดำรงภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรไว้อย่างยั่งยืน

มิติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าองค์กรตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อลูกค้าและสังคมเป็นสิ่งสำคัญควบคู่กันอยู่แล้ว เช่น ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อมโดยที่กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดคู่ค้าหรือภาครัฐ (legal responsibility) องค์กรมุ่งส่งเสริมการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งดำเนินโครงการจิตอาสาพัฒนาชุมชนหรือการปลูกป่าและพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นผู้บริหารในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าปัจจัยการบริหารต่าง ๆ มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการซึ่งแต่ละองค์กรมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของแต่ละองค์กรแต่สิ่งที่เหมือนกันคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ ๆ พึ่งพิงกันและการออกแบบที่เน้นรูปแบบใหม่ทันสมัย ให้สอดคล้องต่อความต้องการของตลาดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแข่งขัน ซึ่งปัจจุบันการแข่งขันด้านเทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา องค์กรจำเป็นต้องพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารควรต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญในการคิดแบบมุ่งก้าวไปข้างหน้า (move forward) เช่น การมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในองค์กร มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้าใจถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมในองค์กรและสังเคราะห์การแสวงหาคู่ค้าทางธุรกิจและพันธมิตรทางธุรกิจ พร้อมทั้งสามารถเปลี่ยนคู่แข่งทางการค้าให้กลับมาเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมให้

องค์กรสามารถแข่งขันได้และสามารถที่จะดำรงธุรกิจอยู่ได้อย่างยั่งยืนในยุคกระแสโลกาภิวัตน์

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์พบว่าเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การ และหุ้นส่วนทางธุรกิจ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ($t = 0.626$, Sig. = 0.553; $t = 0.203$, Sig. = 0.832; $t = 1.870$, Sig. = 0.064; $F = 0.103$, Sig. = 0.958; $F = 0.996$, Sig. = 0.373) ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่บ่งชี้ในทิศทางเดียวกันว่าผู้บริหารองค์กรหรือผู้นำในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ควรต้องมีลักษณะความเฉลียวฉลาดทางปัญญา (wisdom) ในการบริหารจัดการ มีศักยภาพการนำทีม มีการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการปัจจัยการบริหารด้านอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งในด้านการจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การรักษาแสวงหาหุ้นส่วนทางธุรกิจ และการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยอำนาจการบริหารและการตัดสินใจของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่มีภูมิปัญญาเฉลียวฉลาดและมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ

จากการศึกษากล่าวได้ว่าต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ปฏิบัติงานด้วยปัญญาที่เป็นเลิศคิดอย่างสร้างสรรค์ในวิชาชีพเหนือกว่าบุคคลอื่น มีศักยภาพในการจัดการทรัพยากรทุนมนุษย์ มีความสามารถการจัดการความรู้และสร้างคลังปัญญาในองค์กรเพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสม ผ่านการบริหารจัดการแบบ show & share ความรู้ใน

องค์กร พร้อมทั้งสามารถดำรงรักษาหุ้นส่วนทางธุรกิจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมั่นคงยั่งยืน โดยที่องค์กรต้องยึดมั่นการดำเนินธุรกิจที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อภาพลักษณ์อันดีงาม

5. อภิปรายผลการวิจัยและสรุป

จากผลการศึกษาด้านแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย พบว่าสภาพปัญหาอุปสรรคเกิดจากการเปลี่ยนแปลงและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันอย่างรุนแรง ความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น การขาดแคลนบุคลากรที่มีฝีมือและที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพหรือมีนวัตกรรมใหม่ ๆ นอกจากนี้แล้วเสถียรภาพทางการเงินที่มีความขัดแย้งอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน และการขาดการสนับสนุนจากภาครัฐทั้งในด้านนโยบายและงบประมาณ

โดยที่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพนั้นเกิดจากผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรเป็นสำคัญ อันดับแรกผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำและมีวิสัยทัศน์สามารถสร้างแรงศรัทธาและแรงจูงใจให้เกิดการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และผู้นำในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดขององค์กร สามารถส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการปัจจัยการบริหารด้านอื่น ๆ อันประกอบด้วย ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การรักษาแสวงหาหุ้นส่วนทางธุรกิจ และการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยการบริหารจัดการและตัดสินใจของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความ

ชำนาญและเชี่ยวชาญในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Marshall Goldsmith และคณะ (อ้างโดย [4] หน้า 81-84) และ Daft (1994) [5] กล่าวว่าภาวะผู้นำ หมายถึงความสามารถของคนที่เป็นผู้นำในการใช้อิทธิพลหรือโน้มน้าวบุคคลอื่นเพื่อนำไปสู่การบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงภาวะผู้นำก็แสดงว่าต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ต้องมีทั้งคนที่เป็นผู้นำกับผู้ตาม การโน้มน้าวความรู้สึกนึกคิดจิตใจของคน และการกำหนดเป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจน

ผลการสังเคราะห์ต้นแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีต้นแบบที่สำคัญ [6] ได้แก่

5.1 มิติด้านภาวะผู้นำ คือองค์กรจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่มีลักษณะเป็นนักบริหารที่ดี มีวิสัยทัศน์คิดอย่างสร้างสรรค์ สามารถจูงใจในการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนมิติด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

5.2 มิติด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คือองค์กรแสวงหา สรรหา คัดเลือก บุคลากรที่มีทักษะความรู้ตรงต่อลักษณะงานและมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งมีการสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรนำศักยภาพเหล่านั้นมาพัฒนาองค์กรอย่างเต็มประสิทธิภาพ

5.3 มิติด้านการจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ คือองค์กรจัดการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ผ่านเวทีการพูดคุยและการสานเสวนาพร้อมทั้งจัดระบบสารสนเทศ ห้องสมุด ห้องทดลองปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

5.4 มิติด้านหุ้นส่วนทางธุรกิจผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ องค์กรมุ่งแสวงหารักษาลูกค้า ผู้ที่ถือหุ้น

บุคลากร ผู้จัดท้าวัตถุดิบและผู้จัดจำหน่ายให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กรพร้อมทั้งพัฒนาคู่แข่งทางการค้าให้เป็นพันธมิตรทางธุรกิจ

5.5 มิติด้านความรับผิดชอบต่อสังคม คือองค์กรต้องมีการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อมพร้อมปฏิบัติตามกฎหมาย

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชนงกรณ์ (2555) [7] การศึกษาเชิงประจักษ์ของประสิทธิภาพการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ พบว่าวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับภารกิจของระบบ (system) การเรียนการสอนที่มีการวางแผนและการวางกลยุทธ์ (strategy) อย่างต่อเนื่องของผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์ควบคู่กับการจัดสรรทรัพยากรของกิจกรรมทั้งหมด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (share vision) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการสร้างความมั่นคงในการทำงานให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน สไตล์ (style) การบริหารส่งผลต่อรูปแบบการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารและการวิเคราะห์ระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการทำงานและการเรียนการสอนทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ด้านบุคลากร (staff) ของหลักสูตรนานาชาติ ควรมีการพัฒนาทักษะ (skill) ของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการบำรุงรักษาและจูงใจบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากร และมีการปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย จะทำให้ผู้บริหารได้รับความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ได้ดังรูปที่ 1

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาด้านแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

6.1 ภาครัฐควรมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในด้านนโยบายการส่งเสริมการส่งออก โครงสร้างอัตราภาษี และการเปิดกว้าง หรือเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ได้มีบทบาทในการจัดทำนโยบายร่วมกับภาครัฐเพิ่มมากขึ้น

6.2 กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์นั้นควรมีการวางแผนอัตราค่าจ้างขั้นต่ำชัดเจน การสรรหา คัดเลือก พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ (knowledge) ประสบการณ์ (experiences) ความชำนาญ (skill) และความสามารถ (abilities) ซึ่งรวมกันแล้วคือ การพัฒนาสมรรถภาพ (competency) ที่เหมาะสมกับลักษณะงาน และองค์กรควรมีระบบการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากรอย่างเหมาะสมเป็นธรรมชาติ

6.3 ควรร่วมมือกันศึกษาและเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ก่อนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้บริหารระดับสูงขององค์กรภาคเอกชนและภาครัฐที่ได้สละเวลาอันมีค่า

ในการให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลต่าง ๆ

8. รายการอ้างอิง

- [1] สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, 2556, รายงานสถานการณ์อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ประจำเดือน เมษายน 2556, สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, กรุงเทพฯ, น. 5-20.
- [2] คณะอนุกรรมการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ, 2538, สมุดปกขาวการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.
- [3] Singapore Quality Award, 2013, Business Excellence Framework, Spring Singapore, Singapore, 39 p.
- [4] ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549, ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่, เอ็กซ์เปอร์เน็ท, กรุงเทพฯ.
- [5] Daft, R.L., 1994, Management, 3rd Ed., The Dryden, Fort Worth.
- [6] ดิน ปรัชญพฤทธิ์, 2528, การพัฒนาการบริหารและการบริหารการพัฒนา, โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, กรุงเทพฯ.
- [7] ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร, 2555, การศึกษาเชิงประจักษ์ของประสิทธิภาพการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ, วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.